

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT**

Priština, dana 3. oktobra 2024.godine
Ref.br.:RK 2542/24

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI270/23

Podnosilac

Muhamed Mustafa Lahu

**Ocena ustavnosti rešenja [PN. br. 689/2023] od 4. jula 2023. godine
Apelacionog suda Kosova**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sutkinja
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sutkinja
Nexhmi Rexhepi, sudija
Enver Peci, sudija i
Jeton Bytyqi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Muhamed Mustafa Lahu, sa prebivalištem u Vučitrnu (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koga zastupa advokat Engjëll Rexhepi.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava rešenje [PN. br. 689/2023] od 4. jula 2023. godine Apelacionog suda Kosova (u daljem tekstu: Apelacioni sud) u vezi sa rešenjem [P. br. 205/21] od 5. maja 2023. godine Osnovnog suda u Mitrovici (u daljem tekstu: Osnovni sud).

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti osporenog rešenja, kojim se navodi da su podnosiocu zahteva povredena prava zagarantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavu 4, člana 21. [Opšta načela] i stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. (Procesuiranje podnesaka) i 47. (Individualni zahtevi) Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 25 (Podnošenje zahteva i odgovora) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 7. decembra 2023. godine, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud). Istog dana, zastupnik podnosioca zahteva je podneo Sudu punomoćje za zastupanje.
6. Dana 27. decembra 2023. godine, predsednica Suda je, odlukom [br. Gjr. KI270/23], imenovala sudiju Envera Pecija za sudiju izvestioca i odlukom [br. KSH.KI270/23] imenovala Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Gresa Caka Nimani (predsedavajuća), Bajram Ljatifi i Radomir Laban (članovi).
7. Dana 27. decembra 2023. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i dostavio kopiju zahteva Apelacionom sudu.
8. Dana 11. marta 2024. godine, sudija Jeton Bytyqi je položio zakletvu pred predsednicom Republike Kosovo kada je i počeo njegov mandat u Sudu.
9. Dana 10. maja 2024. godine, Sud je obavestio Osnovni sud o registraciji slučaja i tražio od njih da podnesu Sudu povratnicu koja dokazuje kada je podnosilac zahteva primio osporenu odluku.
10. Dana 21. maja 2024. godine, Osnovni sud u Mitrovici je podneo Sudu traženu povratnicu.
11. Dana 4. septembra 2024. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

12. Iz spisa predmeta proizilazi da je 11. juna 2015. godine, Regionalna jedinica za komunikacije – Mitrovica (u daljem tekstu: Policija Kosova), podnela krivičnu prijavu [br. 2015-BR-211] protiv podnosioca zahteva, zbog osnovane sumnje da je izvršio krivično delo „Ugrožavanje javnog saobraćaja“ iz tačke 9, stava 1, člana 378. Krivičnog zakonika br. 04/L-082 Republike Kosovo (u daljem tekstu: KZRK), jer je isti 1. juna 2015. godine, upravljajući svojim vozilom, udario pešaka koji je kasnije preminuo.
13. Dana 25. septembra 2015. godine, Osnovno tužilaštvo u Mitrovici (u daljem tekstu: Tužilaštvo) je donelo rešenje [PP-II br. 719/2015] o pokretanju istrage protiv podnosioca zahteva, sa obrazloženjem da se u konkretnom slučaju moraju pribaviti drugi dokazi.
14. Dana 5. septembra 2017. godine, Tužilaštvo je podiglo optužnicu [PP.II. br. 719/2015] protiv podnosioca zahteva zbog osnovane sumnje da je izvršio krivično delo „Ugrožavanje javnog saobraćaja“ iz tačke 9, stava 1, člana 378. KZRK-a.
15. Iz spisa predmeta proizilazi da se 24. februara 2020. godine, tokom glavnog pretresa u Osnovnom sudu podnosilac zahteva izjasnio o krivici u vezi sa optužbom za koju se tereti.
16. Dana 26. februara 2020. godine, Osnovni sud je, presudom [P. br. 232/2017], oglasio podnosioca zahteva krivim za krivično delo „Ugrožavanje javnog saobraćaja“ iz tačke 9, stava 1, člana 378. KZRK-a i osudio na kaznu zatvora u vremenskom trajanju od 1 (jedne) godine.
17. Dana 7. jula 2020. godine, podnosilac zahteva je uložio žalbu Apelacionom sudu protiv presude [P. br. 232/2017] Osnovnog suda od 26. februara 2020. godine, naglašavajući da je doneta uz bitnu povredu odredaba krivičnog postupka i krivičnog zakona, kao i zbog odluke u vezi sa krivičnom sankcijom. Podnosilac zahteva je posebno navodio da je u njegovom slučaju optužnica podignuta van zakonski utvrđenih rokova, odnosno dve godine nakon podizanja krivične prijave.
18. Dana 30. aprila 2021. godine, Apelacioni sud je, rešenjem [PA1. br. 746/2020], usvojio žalbu podnosioca zahteva, ukidajući ožalbenu presudu i odlučio da se predmet vrati na presuđivanje prvostepenom sudu. Apelacioni sud je utvrdio da je ožalbena presuda zahvaćena bitnom povredom odredaba krivičnog postupka, propisanih tačkom 1.1 stava 1 člana 394, tačkom 12 stava 1 člana 384 u vezi sa članom 37 stav 7 Zakonika o krivičnom postupku Republike Kosovo (u daljem tekstu: ZKPRK-a), jer je prvostepeni sud usvojio izjavu optuženog o izjašnjanju o krivici a da nisu bili ispunjeni zakonski uslovi propisani članom 248. ZKPRK-a i postupio je u suprotnosti sa spisima predmeta, a zatim, na osnovu protivrečnosti ličnih i materijalnih dokaza uz izjašnjanje o krivici, prvostepeni sud nije trebalo da isto usvoji.
19. Što se tiče navoda podnosioca zahteva u vezi sa prekoračenjem roka za podizanje optužnice, Apelacioni sud je utvrdio činjenicu da *„prvostepeni sud nije postupio u suprotnosti sa članom 158 u odnosu na član 159. ZKPRK-a, budući da se ni prema pravnom mišljenju Vrhovnog suda od 29. septembra 2016. godine ovaj rok ne računa u odnosu na vreme podnošenja krivične prijave, već rok teče od trenutka donošenja rešenja o početku istrage, a kako proizilazi iz obrazloženja optužnice, tužilaštvo je istragu započelo 25. septembra 2015. godine dok je optužnica podignuta*

5. septembra 2017. godine, dakle, pre isteka roka od 2 godine za okončanje istrage prema članu 158. (Obustava istrage) u vezi sa članom 159. (Rokovi istrage) ZKPRK-a. Što se tiče navoda za podnošenje krivične prijave u roku od 30 dana, isti je osnovan, međutim, zakonodavac nije predvideo pravne posledice u slučaju nepostupanja po članu 82. ZKPRK-a, niti je predvideo zakonske posledice u pogledu toka istražnog postupka od 2 godine. Na osnovu ovakvog činjeničnog stanja, žalbeno veće je odlučilo kao u izreci rešenja”.

20. Dana 21. februara 2023. godine, nakon vraćanja predmeta iz Apelacionog suda, Osnovni sud je održao početno ročište, na kojem se podnosilac zahteva izjasnio da nije kriv, dok je Osnovni sud obavestio istog i njegovog zastupnika da najkasnije 30 dana od održavanja početnog ročišta imaju pravo da podnesu prigovore na dokaze navedene u optužnici i zahtevu za odbacivanje optužnice.
21. Dana 22. marta 2023. godine, podnosilac je podneo zahtev za odbacivanje optužnice Osnovnom sudu, naglašavajući da je (i) optužnica podignuta u prekoračenju ustavnih i zakonskih rokova, (ii) nema dovoljno dokaza koji bi potkrepili dobro osnovanu sumnju da je podnosilac zahteva izvršio krivično delo za koje se optužuje.
22. Dana 5. maja 2023. godine, Osnovni sud je, rešenjem [P. br. 205/21], odbio, kao neosnovan, zahtev podnosioca za odbacivanje optužnice. Osnovni sud je, u vezi sa navodom podnosioca zahteva da je optužnica podignuta nakon zakonskog roka u suprotnosti sa članovima 158. (Obustava istrage) i 159. (Rokovi istrage) ZKPRK-a, ali i pravnim mišljenjem Vrhovnog suda na koje se poziva podnosilac zahteva, isti odbio, kao neosnovan, ocenjujući da se ovaj rok računa od vremena kada je doneto rešenje o pokretanju istrage, a iz spisa predmeta se utvrđuje da je krivična prijava podneta 25. septembra 2015. godine, dok je optužnica podignuta 5. septembra 2017. godine, dakle, u roku od 2 godine. Što se tiče navoda za podnošenje krivične prijave u roku od 30 dana, isti sud je ocenio da zakonodavac nije predvideo pravne posledice ako se ne postupi u skladu sa članom 84. (Radnje preduzete pre krivičnog postupka) ZKPRK-a.
23. Pored toga, što se tiče drugih navoda podnosioca zahteva, Osnovni sud ističe da su dokazi koji se nalaze u spisima predmeta i kojima tužilaštvo potkrepljuje tvrdnje optužnice za dokazivanje osnovane sumnje, ubedljivi. Što se tiče toga da li će ove navodne činjenice u optužnici biti dokazane kao takve da rezultiraju krivicom ili nevinošću podnosioca zahteva, to je stvar koja ostaje da se oceni u fazi glavnog pretresa.
24. Dana 29. maja 2023. godine, podnosilac zahteva je uložio žalbu Apelacionom sudu na rešenje [P. br. 504/21] Osnovnog suda zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka i povrede krivičnog zakona, predlažući istom da usvoji žalbu, odbaci optužnicu i obustavi krivični postupak protiv njega.
25. Dana 30. juna 2023. godine, Apelacioni tužilac u Prištini je, podneskom [PPN. br. 361/2023], predložio da se gore navedena žalba podnosioca zahteva odbije, kao neosnovana, a da se ožalbeno rešenje potvrdi.
26. Dana 4. jula 2023. godine, Apelacioni sud je, rešenjem [PAN. br. 698/2023], odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva protiv rešenja [P. br. 504/21] Osnovnog suda. Apelacioni sud je, u obrazloženju svoje presude, naglasio da je navodima podnosioca zahteva u vezi sa činjenicom da je optužnica podignuta van zakonskog roka i da tužilaštvo u optužnici nije dokazalo da je podnosilac zahteva postupio u suprotnosti sa odredbama Zakona o pravilima drumskog saobraćaja, tako da nije

ostvareno obeležje krivičnog dela, isti sud je ocenio da ovi navodi nisu osnovani i da je ožalbeno rešenje prvostepenog suda osnovano, pravično, zakonito, isto nije zahvaćeno povredama za koje se navodi u žalbi, niti drugim povredama, isto je jasno, konkretno i njegovo obrazloženje je u potpunosti u skladu sa izrekom. Dalje se ističe da „... *nema mesta za odbacivanje optužbe, budući da je krivično delo za koje je okrivljeni optužen krivično delo, ne postoje okolnosti koje isključuju krivičnu odgovornost, nije nastupila zastarelost i ne postoje druge okolnosti koje ometaju krivično gonjenje i postoji dovoljno dokaza za dobro osnovanu sumnju da je okrivljeni izvršio krivično delo za koje je optužen ...*”.

27. Dalje, Apelacioni sud ističe da su navodi podnosioca zahteva u pogledu činjeničnog stanja prema veštačenju od 28. septembra 2015. godine i drugi navodi u ovoj fazi krivičnog postupka neosnovani, jer isti sud nije ovlašćen da oceni dokaze u ovoj fazi postupka, već samo da razmotri zakonitost izvođenja dokaza i podizanja optužnice. Navodi i dokazi koje je podnosilac zahteva priložio biće ocenjeni i utvrđeni u daljem glavnom pretresu nakon izvođenja dokaza, gde će se i utvrditi krivica ili nevinost podnosioca zahteva u konkretnom slučaju.
28. Dana 5. decembra 2023. godine, Osnovni sud je održao glavni pretres, koji je prekinut, jer je zastupnik podnosioca zahteva tražio izuzeće sudije, sa obrazloženjem da se isti neprekidno uplitaio u odbranu i smatrao je da je povređena efektivna zaštita prava podnosioca zahteva, zasnivajući se na stavu 3, člana 38. KZRK-a. Ovaj zahtev je usvojio sudija pojedinac koji je doneo rešenje o prekidu glavnog pretresa.

Navodi podnosioca

29. Podnosilac zahteva navodi da su mu osporenim rešenjem povređena prava i osnovne slobode, zagarantovane članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a.
30. Podnosilac zahteva prvo pred Sudom ističe da je u konkretnom slučaju optužnica protiv istog podignuta van ustavnog i zakonskog roka, odnosno nakon isteka roka od dve godine od podnošenja krivične prijave. Ovo kašnjenje Tužilaštva u podizanju optužnice čini *“da je ista podneta uz povredu člana 31. Ustava u vezi sa članom 82 stav 1, 158 stav 3, 159 stav 1 tačka 1.4 starog Zakonika o krivičnom postupku”*.
31. Podnosilac zahteva takođe navodi da je povređen član 31. Ustava, tako da je osporeno rešenje doneto u pogrešnoj primeni odredaba članova 158. i 159. starog Zakonika o krivičnom postupku, jer je istim potvrđeno rešenje Osnovnog suda, koji je pogrešno utvrdio da je optužnica podignuta u zakonskom roku, u istražnom roku, sa obrazloženjem da je rešenje o pokretanju istrage doneto 25. septembra 2015. godine, dok je optužnica podignuta 5. septembra 2017. godine, odnosno u roku od 2 godine. Što se tiče ovog obrazloženja, podnosilac zahteva navodi da je ono u suprotnosti sa pravnim mišljenjem Vrhovnog suda br. 583/2026 od 29. septembra 2026. godine, koje je doneto upravo da reši ove vrste slučajeva u kojim tužiocu nisu postupili unutar 30 dana za primljene krivične prijave.
32. Na osnovu pravnog mišljenja Vrhovnog suda xxxx, podnosilac zahteva navodi da, budući da tužilaštvo nije odbacilo krivičnu prijavu u roku od 30 dana nakon prijema iste 11. juna 2015. godine i nije naložilo tehničke mere istrage i nadzora, onda se sa protekom ovog roka smatra da su istrage započete, bez obzira da li su ozvaničene rešenjem o pokretanju istrage ili ne. Polazeći od ovoga, podnosilac zahteva navodi da je u konkretnom slučaju istraga protiv podnosioca zahteva pravnosnažno započeta 12.

jula 2015. godine, pa je optužnica tužilaštva morala biti podignuta najkasnije do 11. jula 2017. godine. S obzirom da je tužilaštvo podiglo optužnicu 5. septembra 2017. godine, ispostavlja se da je ista van roka definisanog u stavu 1. člana 159. ZKPRK-a i ova radnja predstavlja povredu odredaba ustavnih garancija definisanih u članu 31. Ustava.

33. Podnosilac zahteva se u prilog svojim navodima, poziva na nekoliko slučajeva Evropskog suda za ljudska prava (vidi, slučaj: *Grigoryan protiv Jermenije*, br. 3627/06, presuda od 12. jula 2012. godine, stav 125, *Eckle protiv Nemačke*, br. 8130/78, presuda od 15. jula 1982. godine, stav 73, *Tororov protiv Ukrajine*, br. 16717/05, presuda od 12. januara 2012. godine, stav 84, takođe *Dimitar Vasilev protiv Bugarske*, br. 10902/05, presuda od 10. aprila 2012. godine, stav 25, kao i slučaj *Grishin protiv Rusije*, br. 14807/08, presuda od 24. jula 2012. godine, stav 168), u vezi sa obračunom vremenskog trajanja krivičnog postupka i kako je "optužba" definisana prema ESLJP-u.
34. Podnosilac zahteva navodi da takođe nedostaje obrazložena sudska odluka. Ovo iz razloga što se osporenim rešenjem potvrđuje rešenje Osnovnog suda, ali mu nedostaje konkretno obrazloženje i koristi uopštenu terminologiju, ne rešavajući žalbene navode podnosioca zahteva u vezi sa rokom podizanja optužnice. Dalje se poziva na praksu Suda i ESLJP-a u pogledu postupanja prema sudskim odlukama koje nemaju obrazloženje (vidi, slučaj Suda: [K187/18](#), podnosilac zahteva: *IF Skadeforsikring*, presuda od 15. aprila 2019., stavovi 47 i 48, vidi takođe *Helle protiv Finske*, br. 157/1996/776/977, presuda od 19. decembra 1997, stav 60). Podnosilac zahteva dalje navodi da osporeno rešenje ne ispunjava uslove koje je Sud odredio za obrazloženu sudsku odluku, jer ih isto: (i) prilikom rešavanja žalbenih navoda podnosioca zahteva, prihvata jednostavno i bez ikakvih pokušaja zaključke Osnovnog suda; i (ii) ne pruža ubedljive i pravno dobro konstruisane razloge za odbijanje žalbe podnosioca zahteva.
35. Pored toga, podnosilac zahteva navodi da osporeno rešenje, usvajanjem stava Osnovnog suda, koji ističe da zakonodavac nije predvideo posledice u slučaju da se ne postupi unutar 30 dana u vezi sa krivičnom prijavom, omogućava Tužilaštvu da, ne poštujući načelo za suđenje u razumnom roku, ne razmatra krivične prijave godinama i da nakon bilo kog vremenskog perioda pre zastarevanja dela ozvaniči istrage donošenjem rešenja za pokretanje istrage. Dakle, u konkretnom slučaju, podnosilac zahteva navodi da se, postupajući u suprotnosti sa pravnim mišljenjem Vrhovnog suda, čiji je cilj da eliminiše te prakse, ne onemoguću tužiocima da odlučuju kada će odlučivati u vezi sa primljenim krivičnim prijavama.
36. Podnosilac zahteva predlaže Sudu: (i) da proglasi zahtev prihvatljivim; (ii) da utvrdi da osporeno rešenje nije u suprotnosti sa stavovima 1 i 2, člana 31. Ustava i stavom 1, člana 6. EKLJP-a; (iii) da proglasi ništavim osporeno rešenje; (iv) da vrati stvar na presuđivanje Apelacionom sudu Kosova u skladu sa zaključcima presude.

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

USTAV REPUBLIKE KOSOVO

Član 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.

2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.

[...]

EVROPSKA KONVENCIJA O LJUDSKIM PRAVIM

Član 6. (Pravo na pravično suđenje)

1. Prilikom utvrđivanja građanskih prava i obaveza ili osnovanosti bilo kakve krivične optužbe protiv njega, svako ima pravo na pravično suđenje i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim, zakonom ustanovljenim sudom. Presuda se izriče javno, ali se novinari i javnost mogu isključiti s čitavog ili jednog dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne sigurnosti u demokratskom društvu, kada to nalažu interesi maloletnika ili zaštite privatnog života strana u sporu, ili kada to sud smatra izričito neophodnim zato što bi u posebnim okolnostima publicitet mogao naneti štetu interesima pravde.

[...]

KRIVIČNI ZAKONIK BR. 04/082 REPUBLIKE KOSOVO

Član 378

Ugrožavanje javnog saobraćaja

1. Svako lice koje prekrši bilo koji zakon vezan za saobraćaj na putevima i ugrozi javni saobraćaj, ljudski život, fizičku bezbednost i tako izazove laku telesnu povredu ili imovinsku štetu, kazniće se novčano ili kaznom zatvora u trajanju do tri (3) godine.

[...]

9. Kada je delo iz stava 6. ovog člana izazvalo smrt jednog ili više lica, izvršilac će se kazniti kaznom zatvora u trajanju od jedne (1) do osam (8) godina.

ZAKONIK Br. 04/L-123 O KRIVIČNOM POSTUPKU

Član 82

Odbacivanje policijske krivične prijave

1. Državni tužilac donosi odluku kojom odbacuje policijsku krivičnu prijavu ili krivičnu prijavu drugih lica u roku od trideset (30) dana ako je iz prijave očigledno da:

1.1. ne postoji razumna sumnja da je izvršeno krivično delo;

1.2. period zastarevanja za to krivično delo je istekao;

1.3. krivično delo je obuhvaćeno amnestijom ili pomilovanjem;

1.4. osumnjičeno lice štiti imunitet, a odricanje nije moguće ili ga odgovarajući organ nije izvršio; ili

1.5. postoje druge okolnosti koje isključuju gonjenje..

2. Državni tužilac će odmah poslati policiji kopiju presude, prema stavu 1 ovog člana.

3. Državni tužilac u roku od osam (8) dana od odbijanja prijave obaveštava oštećeno lice o odbacivanju krivične prijave i o razlozima za to.

Član 84

Radnje preduzete pre krivičnog postupka

1. Državni tužilac može da ovlasti ili zatraži od sudije za prethodni postupak da ovlasti tajne ili tehničke istražne radnje u skladu sa članovima 86-100. ovog zakonika ako državni tužilac osnovano sumnja da je krivično delo iz člana 90. ovog zakonika izvršeno, da se izvršava ili može da se izvrši.
2. Državni tužilac ili sudija za prethodni postupak ne moraju da imaju razumnu sumnju o identitetu osumnjičenog ili osumnjičenih lica koji su izvršili, izvršavaju ili će uskoro izvršiti krivično delo da bi naložili tajne ili tehničke istražne radnje u skladu sa stavom 1. ovog člana.
3. Ako je ovlašćenje za tajne i tehničke istražne radnje zasnovano u celini ili delom na osnovanoj sumnji koju je pružio dostavljač informacija, svedok ili svedok saradnik, državni tužilac može da ispita dostavljača informacija, svedoka ili svedoka saradnika.
4. Krivični postupak ne mora da bude pokrenut da bi državni tužilac ili sudija za prethodni postupak ovlastili tajne ili tehničke istražne radnje u skladu sa stavom 1. ovog člana, međutim krivični postupak će se pokrenuti čim državni tužilac ima razumnu sumnju u identitet osumnjičenog ili osumnjičenih lica koja su počinila krivično delo.
5. Ako su tajne ili tehničke istražne radnje ovlašćene u skladu sa stavom 1 ovog člana, državni tužilac preduzima razumne mere opreza da sačuva privatnost lica koja nisu umešana u krivično delo.
6. Državni tužilac će uključiti naredbe za tajne ili tehničke istražne radnje i dobijene dokaze u spise za krivični postupak ako je krivični postupak ovlašćen po preduzimanju tajnih i tehničkih istražnih radnji u skladu sa stavom 1 ovog člana.
7. Državni tužilac izveštava o preduzetim radnjama sudiji za prethodni postupak, ako državni tužilac nije ovlastio krivični postupak nakon sprovedenih tajnih ili tehničkih istražnih radnji u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Član 158

Obustava istrage

1. Državni tužilac obustavlja istragu u bilo koje vreme ako je na osnovu prikupljenih dokaza očigledno da:
  - 1.1. ne postoji osnovana sumnja da je određeno lice izvršilo naznačeno krivično delo;
  - 1.2. izvršeno delo nije krivično delo koje se goni po službenoj dužnosti;
  - 1.3. period zastarevanja za to krivično delo je istekao;
  - 1.4. krivično delo je obuhvaćeno amnestijom ili pomilovanjem koje je dato pre usvajanja Ustava Republike Kosovo; ili
  - 1.5. Krivično delo je obuhvaćeno u amnestiji izdatoj pre usvajanja Ustava Republike Kosova.
  - 1.6. postoje druge okolnosti koje isključuju krivično gonjenje.
2. Državni tužilac u roku od osam (8) dana nakon prekida istrage obaveštava oštećeno lice o ovoj činjenici i o razlozima za to. Državni tužilac odmah obaveštava sudiju za prethodni postupak o obustavi istrage.
3. Istraga se odmah obustavlja nakon isteka shodno članu 159. ovog zakonika.

Član 159

Rokovi istrage

1. Ako je pokrenuta istraga, istraga mora da budu završena u roku od dve (2) godine. Ako optužnica nije podignuta ili nije došlo do prekida shodno članu 157 ovog zakonika, u roku od dve (2) godine nakon pokretanja istražnih radnji, istraga se odmah obustavlja.

2. Sudija za prethodni postupak može da ovlasti produženje istrage za šest (6) meseci u skladu sa stavom 1 ovog člana, gde je krivična istraga složena, uključujući ali ne ograničavajući se na ako ima 68 četvoro ili više okrivljenih lica, utvrđeno je više oštećenih lica, podnet je zahtev za međunarodnu pomoć ili postoje neke druge vanredne okolnosti.

3. Ako je okrivljeno lice uhapšeno i nalazi se u sudskom pritvoru, sudija za prethodni postupak neće narediti produženje shodno stavu 2. ovog člana ili bilo koje drugo produženje sudskog pritvora ukoliko državni tužilac pokaže da se istraga aktivno sprovodi i da je odlaganje van kontrole državnog tužioca.

Član 384

Bitna povreda odredaba krivičnog postupka

1. Bitna povreda odredaba krivičnog postupka postoji ako:

[...]

1.5. je sud povredio odredbe krivičnog postupka u pogledu postojanja optužbe ovlašćenog tužioca, odnosno odobrenja nadležnog organa;

[...]

1.8. presuda se zasnivala na neprihvatljivom dokazu;

1.9. optuženo lice, kada se zatražilo da se izjasni, izjasnilo se da nije krivo po svim ili određenim tačkama optužbe i ispitano je pre izvođenja dokaza;

2. Esencijalno kršenje odredaba krivičnog postupka, smatra se i kada tokom krivičnog postupka, uključujući i prethodni postupak, sud, državni tužilac i policija.

2.1. Nije primenjena neka odredba ovog kodeksa, ili su pogrešno primenili istu.

Ocena prihvatljivosti zahteva

37. Sud prvo razmatra da li je podnosilac zahtev ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovníkom.

38. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

39. Pored toga, Sud takođe razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio i uslove prihvatljivosti, kao što su propisani u Zakonu i Poslovníku. U tom smislu, Sud se prvo poziva na član 47. (Individualni zahtevi) Zakona i tačku (b) stava (1) pravila 34 Poslovníka:

Član 47

[Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

*Pravilo 34
Kriterijumi prihvatljivosti*

(1) Sud može smatrati zahtev prihvatljivim:

(b) Ako su iscrpljena sva delotvorna pravna sredstva utvrđena zakonom protiv osporenog akta;

40. Sud podseća da pravilo o iscrpljivanju pravnih sredstava prema članu 113.7 Ustava, članu 47. Zakona i pravilu 34(1)(b) Poslovnika obavezuje one koji žele da podnesu svoj slučaj Ustavnom sudu da prvo moraju da iscrpe delotvorna pravna sredstva koja su im dostupna u skladu sa zakonom protiv osporene presude ili odluke.
41. Pre nego što pređe na ocenu uslova za iscrpljenost pravnih sredstava u konkretnom slučaju, Sud će sumirati činjenice konkretnog slučaja kako bi jasnije razmotrio deo postupka koji je rezultirao osporenim rešenjima Osnovnog suda i Apelacionog suda, za koja podnosilac zahteva navodi da su dovela do povrede člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava, jer je i) optužnica podignuta van zakonskih rokova, i ii) odluke nisu obrazložene.
42. U ovom aspektu, Sud podseća na okolnosti konkretnog slučaja, koje se prvo odnose na krivičnu prijavu protiv podnosioca zahteva, pod osnovanom sumnjom da je izvršio krivično delo „Ugrožavanje javnog saobraćaja“ KZRK-a, a 25. septembra 2015. godine Tužilaštvo je donelo rešenje o pokretanju istrage protiv podnosioca zahteva. Tužilaštvo je 5. septembra 2017. godine podiglo optužnicu protiv podnosioca zahteva, zbog osnovane sumnje da je izvršio gore navedeno krivično delo. Osnovni sud je podnosioca zahteva oglasio krivim za krivično delo za koje je optužen, osudivši ga na kaznu zatvora u vremenskom trajanju od 1 (jedne) godine. Nakon žalbe podnosioca zahteva Apelacionom sudu, podnosilac zahteva je konkretno navodio da je u njegovom slučaju optužnica podignuta van zakonskih rokova, odnosno dve godine nakon podnošenja krivične prijave. Apelacioni sud je usvojio žalbu podnosioca zahteva, poništivši osporenu presudu i odlučio da se predmet vrati na presuđivanje pred istim sudom. Apelacioni sud je utvrdio da je ožalbena presuda zahvaćena bitnom povredom odredaba krivičnog postupka, jer je prvostepeni sud usvojio izjavu optuženog o izjašnjavanju o krivici bez ispunjenja zakonskih uslova definisanih članom 248. ZKPRK-a, te postupio u suprotnosti sa spisima predmeta, a zatim na osnovu protivrečnosti ličnih i materijalnih dokaza uz izjašnjavanje o krivici, prvostepeni sud nije trebalo da je usvoji. U vezi sa navodima podnosioca zahteva da je optužnica podignuta van zakonskih rokova, Apelacioni sud ih je odbacio, kao neosnovane. Podnosilac je podneo zahtev za odbijanje optužnice pred Osnovnim sudom, koji je isti odbio, kao neosnovan. Odluku Osnovnog suda je usvojio i Apelacioni sud. Osnovni sud je 5. decembra 2023. godine održao glavni pretres, koji je prekinut, jer je advokat podnosioca zahteva tražio izuzeće sudije, sa obrazloženjem da se neprekidno uplitaio u njegovu odbranu i smatrao da je povređena efektivna odbrana prava podnosioca zahteva na osnovu odredbi člana 38 stav 3 ZKPRK-a.

43. Podnosilac zahteva pred Sudom posebno osporava odluku Apelacionog suda, kojom je potvrđena odluka prvostepenog suda kojom je odbijen zahtev podnosioca za odbacivanje optužnice. Podnosilac zahteva navodi da su mu osporenim odlukom povređena prava i osnovne slobode, zagarantovane članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a.
44. Međutim, iz spisa predmeta proizilazi da se slučaj nalazi na glavnom pretresu pred Osnovnim sudom radi preispitivanja.
45. Dakle, da bi Sud odredio fazu u kojoj se nalazi krivični postupak podnosioca zahteva, poziva se na odredbe Zakonika o krivičnom postupku koji je bio na snazi u slučaju podnosioca zahteva. Na osnovu člana 68. (Faze krivičnog postupka) Zakonika br. 04/L-123 o krivičnom postupku, Sud želi da naglasi da „*Krivični postupak ima četiri različite faze: (i) istražna faza, (ii) optužnica i izjašnjavanje o krivici, (iii) glavni pretres, i (iv) fazu pravnog leka*”.
46. U skladu sa činjeničnim stanjem, Sud utvrđuje da je slučaj podnosioca zahteva u vreme podnošenja zahteva Sudu bio u fazi (iii) *glavnog pretresa* u Osnovnom sudu. Sud takođe utvrđuje da se sama faza glavnog pretresa sastoji od velikog broja radnji i procesnih pitanja koja moraju preduzeti i pokrenuti i tužilac, i odbrana i sud. Upravo iz ovakvih procesnih radnji mogu proizaći međufaze u kojima se pojedina pitanja i postupci rešavaju uz korišćenje zakonom određenih pravnih sredstava radi usmeravanja toka krivičnog postupka.
47. Imajući ovo u vidu, Sud mora razmatrati da li je podnosilac zahteva u konkretnom slučaju iscrpeo sva pravna sredstva u postupku u vezi sa navodima koje je izneo pred Sudom, a za koje smatra da su povređeni rešenjima Osnovnog suda i Apelacionog suda.
48. Sud, ocenjujući obavezu iscrpljivanja svih „*delotvornih*“ pravnih sredstava, podseća da je ocena da li je ova obaveza ispunjena dobro definisana u sudskoj praksi ESLJP-a, u skladu sa kojom je, prema članu 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, Sud dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom. Ista načela su razrađena i primenjena u objedinjenoj praksi Suda, koja uključuje i zahteve koji su razmatrani u parničnom, krivičnom i upravnom postupku.
49. Kao što je pojašnjeno kroz sudsku praksu ESLJP-a, a potvrđeno i kroz sudsku praksu Suda, na osnovu načela supsidijarnosti, svrha i opravdanost obaveze iscrpljivanja pravnih sredstava ili pravila iscrpljivanja, jeste da se ponudi nadležnim organima, pre svega redovnim sudovima, mogućnost da spreče ili isprave navodne povrede Ustava. Ova obaveza je zasnovana na pretpostavci sadržanoj u članu 32. [Pravo na pravno sredstvo] Ustava i članu 13. (Pravo na delotvoran pravni lek) EKLJP-a, da pravni poredak Republike Kosovo obezbeđuje delotvorna sredstva za zaštitu prava i ustavom zagarantovane osnovne slobode. Ovo je važan aspekt supsidijarnog karaktera mašinerije ustavne pravde (vidi, slučajeve Suda: [KI106/21](#), podnosilac zahteva: *Bujar Shehu i drugi*, rešenje o neprihvatljivosti od 20. januara 2022. godine; [KI43/20](#), podnositeljka zahteva: *Fitore Sadikaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 31. avgusta 2020. godine, stav 37; i [KI42/20](#), podnosilac zahteva: *Armend Hamiti*, rešenje o neprihvatljivosti od 31. avgusta 2020. godine, stav 44; [KI35/23](#), podnosilac zahteva: *Pajtim Shabani*, rešenje o neprihvatljivosti od 7. juna 2023. godine i vidi takođe, slučajeve ESLJP-a: [Vernillo protiv Francuske](#), br. 11889/85, presuda od 20. februara 1991. godine, stav 27; [Selmouni protiv Francuske](#), br. 25803/94, presuda od 28. jula

1999. godine; [Kudła protiv Poljske](#) [VV], br. [30210/96](#), presuda od 26. oktobra 2000. godine, stav 152, [Andrášik i drugi protiv Slovačke](#), br. 57984/00 i 6 drugih zahteva, odluka od 22. oktobra 2022. godine).

50. Iz gore navedenog proizilazi da je prioritet sudske zaštite prava u redovnim sudovima i prava na delotvorna pravna sredstva veoma važan aspekt zaštite ljudskih prava koji redovni sudovi moraju uzeti u obzir i koji se takođe uzima u obzir od strane Ustavnog suda, ako takav slučaj podnesu ovlašćene strane i nakon ispunjenja uslova prihvatljivosti, uključujući iscrpljenost pravnih sredstava.
51. Pri oceni da li se gore navedeni navodi podnosioca zahteva mogu izneti u daljem postupku krivičnog postupka, koji je još u toku, Sud će se pozvati na: (i) relevantne odredbe Zakonika o krivičnom postupku, koje predviđaju različite faze sprovođenja krivičnog postupka; (ii) obrazloženje Apelacionog suda kojim je žalba podnosioca zahteva usvojena, kao osnovana, i glavno pitanje za utvrđivanje krivice je vraćeno na presuđivanje; (iii) načelo koji određuje da se pravednost krivičnog postupka mora razmotriti u celini; i (iv) obaveza redovnih sudova da tokom vođenja krivičnog postupka sprovedu standarde i garancije definisane članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a i načelima utvrđenim kroz sudsku praksu ESLJP-a.
52. Vraćajući se na konkretan slučaj, i uvidom u spise predmeta, proizilazi da je podnosilac zahteva uložio žalbu Apelacionom sudu na presudu [P. br. 232/2017] Osnovnog suda od 26. februara 2020. godine, ističući da je ista doneta uz bitnu povredu odredaba krivičnog postupka i krivičnog zakona, a zbog odluke o krivičnoj sankciji. Naime, podnosilac zahteva je posebno tvrdio da je u njegovom slučaju optužnica podignuta van zakonskih rokova, odnosno dve godine nakon podnošenja krivične prijave. Apelacioni sud je rešenjem [PA1. br. 746/2020] usvojio žalbu podnosioca zahteva i vratio predmet na presuđivanje.
53. Međutim, kao što je u činjeničnom delu razrađeno, slučaj je i dalje u fazi glavnog pretresa, odnosno 5. decembra 2023. godine, Osnovni sud je održao glavni pretres, koji je prekinut, jer je zastupnik podnosioca zahteva tražio izuzeće sudije, sa obrazloženjem da se isti neprekidno uplitao u njegovu odbranu i smatrao je da je povređena efektivna zaštita prava podnosioca zahteva na osnovu odredaba člana 38. stav 3. ZPKRK-a. Ovaj zahtev je usvojio sudija pojedinac koji je doneo rešenje o obustavljanju glavnog pretresa.
54. S tim u vezi i na osnovu sudske prakse ESLJP-a i Suda, istaknuto je da procesna pravda treba da se razmatra u celosti (vidi, slučaj Suda: [KI14/18](#), podnosilac zahteva: *Hysen Kamberi*, presuda od 15. januara 2020. godine, stav 43).
55. Sud je, nakon što je razmotrio relevantne zakonske odredbe koje je naveo u relevantnom delu rešenja, odnosno u relevantnim zakonskim odredbama, utvrdio da podnosilac zahteva u okviru ZKPRK-a i u skladu sa načelom supsidijarnosti može da iznese svoje navode za podizanje optužnice van zakonskih rokova i navod o nedostatku obrazloženja odluke tokom krivičnog ispitivanja u postupku pred redovnim sudovima, kako je predviđeno relevantnim odredbama ZKPRK-a. U ovom kontekstu, Sud primećuje da: (i) tačke 5, 8 i 9 stava 1 i tačka 1 stava 2 člana 384. (Bitna povreda odredaba krivičnog postupka) ZKPRK-a br. 04/L-123 utvrđuje da se bitnim povredama odredaba krivičnog postupka smatraju samo one povrede koje su uticale na donošenje zakonite i pravične presude; ii) u članu 329. (Opšta pravila za izvođenje dokaza), u stavu 3. jasno je naglašeno da stranke i oštećena lica mogu do završetka glavnog pretresa predlagati da se izvrši uvid u nove činjenice, da se prikupe novi

dokazi, a mogu ponoviti predloge koje je ranije odbio sudija pojedinac ili pretresno veće. Takođe, isto pitanje se može razmatrati i u zahtevu za zaštitu zakonitosti, kojim je u članu 432. (Razlozi za podnošenje zahteva za zaštitu zakonitosti) određeno da se može nakon konačnog završetka postupka podneti zahtev za zaštitu zakonitosti zbog suštinske povrede odredaba krivičnog postupka i drugih povreda koje su uticale na zakonitost sudske odluke.

56. Sud ocenjuje da podnosilac zahteva, u kontekstu važećeg procesnog zakona ZKPRK-a i u skladu sa načelom supsidijarnosti, i dalje može da iznese svoje navode tokom glavnog krivičnog postupka pred redovnim sudovima, kako je predviđeno relevantnim odredbama ZKPRK-a iz člana 384. (Bitna povreda odredaba krivičnog postupka), člana 329. (Opšta pravila za izvođenje dokaza) i člana 432. (Razlozi za podnošenje zahteva za zaštitu zakonitosti) koji se mogu podneti i nakon pravosnažnog okončanja krivičnog postupka zbog bitne povrede krivičnog postupka i drugih povreda koje su uticale na zakonitost sudske odluke.
57. Na kraju, Sud želi da istakne ustavnu obavezu, koja je definisana stavom 3. člana 102. [Opšta načela sudskog sistema] Ustava, da sudovi sude na osnovu Ustava i zakona. Stoga, Sud takođe želi da naglasi da se obaveza tumačenja ljudskih prava u skladu sa sudskom praksom ESLJP-a, koja je predviđena članom 53. Ustava, odnosi i na redovno pravosuđe. Stoga, Sud ocenjuje da redovni sudovi, u skladu sa načelom kontradiktornosti i jednakosti oružja, moraju da primenjuju načela i standarde koji su razvijeni kroz sudsku praksu ESLJP-a i koji se odnose na garancije definisane članovima 30. i 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a.
58. U smislu gore navedenog, Sud je, na osnovu činjenice da je krivični postupak protiv podnosioca zahteva, odnosno glavni pretres u krivičnom postupku protiv njega u toku i na osnovu utvrđenog načela da se krivični postupak mora oceniti kao u celini, ocenjuje da su njegove tvrdnje koje se odnose na i) njegovu tvrdnju da je optužnica podignuta van zakonskih rokova preuranjene.
59. Sud je u svojoj dosadašnjoj sudskoj praksi utvrdio da ako se postupci razvijaju u redovnim sudovima, onda se zahtev podnosioca smatra preuranjenim (vidi, slučaj Suda: [KI35/23](#), podnosilac zahteva: *Pajtim Shabani*, rešenje o neprihvatljivosti od 7. juna 2023. godine stav 54).
60. Stoga, u smislu poštovanja načela supsidijarnosti, Sud ocenjuje da je zahtev podnosioca u ovoj fazi postupka preuranjen.
61. Sud želi da naglasi da ovaj zaključak Suda ne sprečava podnosioca zahteva da ubuduće ponovo podnese ustavnu žalbu u zakonskom roku i nakon okončanja krivičnog postupka protiv njega, kao i nakon iscrpljivanja svih delotvornih pravnih sredstava definisanih važećim zakonskim odredbama.
62. Na kraju, Sud zaključuje da je zahtev podnosioca preuranjen i na osnovu člana 113.7 Ustava, člana 47. Zakona i na osnovu pravila 34 (1) (b) Poslovnika, treba da se proglašeni neprihvatljivim.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članovima 27. i 47. Zakona i pravilima 34 (1) (b), 44 i 45 Poslovnika, dana 4. septembra 2024. godine, jednoglasno,

ODLUČUJE

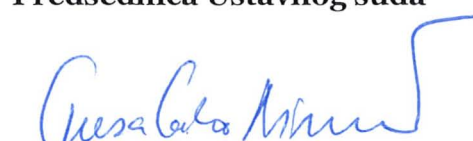
- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje strankama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu na dan objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo u skladu sa stavom 5, člana 20. Zakona.

Sudija izvestilac

Enver Peci

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani